

Handläggare: Annica Persson
Telefon: 08 - 508 24 434

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2011-12-15

Remiss om Förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden rörande vårdnad, boende, umgänge och namn. Dnr: 325-1826/2011

Förvaltningens förslag till beslut

1. Att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering

Steinunn Á Håkansson
Stadsdelsdirektör

Lena Thorson
Avdelningschef

Sammanfattning

En ny paragraf i Föräldrabalken har införts 1 augusti 2010. Denna reglerar det som tidigare var domstolens beslut om kontaktperson vid umgänge. Domstolen får, när den fattar beslut om umgänge med en förälder som barnet inte bor med, besluta att det vid umgänge ska närvara en person som socialnämnden utser, så kallat umgängesstöd. Socialförvaltningen har därför kommit med ett förslag på förändringar i stadens riktlinjer för handläggning av ärenden rörande vårdnad, boende, umgänge och namn. De förändrade avsnitten i riktlinjerna syftar framförallt till att klargöra vad ett yttrande till tingsrätten bör innehålla och stadsgemensamma rekommendationer för hur resursen umgängesstöd ska användas för likartad handläggning och resursanvändning i hela staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom familjerätten, socialtjänsten i Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Bakgrund

I ärenden om umgänge har tingsrätten enligt tidigare praxis kunnat förordna att umgänge som rätten beslutar om ska ske i närvaro av en av socialnämnden utsedd kontaktperson. Det har inte varit reglerat i lagstiftningen. Kontaktperson är enligt Socialtjänstlagen (SoL) ett bistånd, vilket blir motsättningsfullt när tingsrätten kan besluta om kontaktperson mot den ena föräldrarnas vilja. Regeringen gav i juli 2006 en särskild utredare i uppdrag att se över frågan om beslutanderätt vid gemensam vårdnad m.m., när föräldrar inte kan komma överens i frågor som rör barnet. Utredaren överlämnade i juli 2007 betänkandet Beslutanderätt vid gemensam vårdnad m.m. (SOU 2007:52)

De nya bestämmelserna i korthet

- Användningsområdet för umgängesstöd snävas in jämfört med hur kontaktpersonsinstitutet har kommit till användning i gällande praxis.
- Barnets behov av umgängesstöd ska vara avgörande, inte föräldrarnas.
- Beslut om umgängesstöd ska gälla för viss tid, i normalfallet ett år.
- Domstolen ska inför ett beslut inhämta yttrande från socialnämnden om nämndens möjlighet att utse en person som ska medverka vid umgänget.
- Socialnämnden har möjlighet att avge ett muntligt svar.
- Socialnämnden ska utse en viss person.
- Socialnämnden ska vara skyldig att följa upp hur umgänget fungerar.
- Socialnämnden ska verka för att stödet inte består längre än nödvändigt och verka för att föräldrar i stället avtalar om umgänge.
- Umgängesstöd ska inte användas som en garant för barnets skydd mot skadliga åtgärder från en förälders sida, om barnet inte kan anses vara tryggt utan ett sådant skydd ska umgängesstöd inte vara något alternativ.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget på nya riktlinjer.

Det som måste framgå tydligt är att utgångspunkten måste vara *barnets* behov av umgängesstöd. Det betonas i förslaget att umgängesstöd inte är lämpligt om det förekommit våld eller hot om våld. Detta måste beaktas när beslut om umgängesstöd fattas.

Stadsdelsförvaltningen stödjer Socialnämndens förslag om begränsningar i tid eller 5 timmar varannan vecka, vilket innebär maximalt 3 timmar umgänge för barnet.

Ytterligare förslag från Socialnämnden om att domstolen bör kontaktas vid svårigheter att verkställa umgängesstödet, stöds av stadsdelsförvaltningen. Praktiska erfarenheter från familjerättsverksamheten visar att det många gånger är svårt att verkställa umgängesstödsuppdrag. Det är då bra om riktlinjerna stödjer en kontakt med domstolen.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

- Reviderade riktlinjer för handläggning av vårdnad, boende, umgänge och namn.